

Hrvatska
komora
arhitekata

Hrvatska komora
inženjera građevinarstva

HRVATSKA
KOMORA
INŽENJERA
ELEKTROTEHNIKE

Hrvatska komora inženjera strojarstva
Croatian chamber of mechanical engineers

U Zagrebu 11. listopada 2018.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Poštovani gospodin
mr. sc. ANDREJ PLENKOVIĆ,
predsjednik

Trg sv. Marka 2
10000 Zagreb

Predmet: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju

Poštovani predsjedniče Vlade Republike Hrvatske,

Hrvatska komora inženjera građevinarstva, Hrvatska komora arhitekata, Hrvatska komora inženjera strojarstva i Hrvatska komora inženjera elektrotehnike primorana su obratiti se ovim putem, a kako bi upozorili na ozbiljne posljedice za reguliranu profesiju voditelja građenja i voditelja radova te javnu sigurnost i zdravlje, a time i na odgovornost Republike Hrvatske za štetu koja će nastati usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju.

Naime, u razdoblju od 21. rujna do 5. listopada 2018. godine na mrežnim stranicama e - Savjetovanja objavljeno je Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Obrascu prethodne procjene za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju. Iz Obrasca je razvidno kako nadležno ministarstvo putem izmjena predmetnog zakona predlaže ukidanje obveze članstva u strukovnim komorama za voditelje građenja i voditelje radova, sve radi provedbe mjere utvrđene u postupku SCM mjerenja administrativnog rasterećenja.

Prvenstveno treba napomenuti da je predviđeno donošenje spornog zakona po hitnom postupku, za što nisu ispunjeni uvjeti. Naime Ustavni sud Republike Hrvatske je u izvješću broj U-X-99/2013 od 23.01.2013. godine, rješenju broj U-I-4545/2011 od 02.05.2018., U-I-4545/2011 od 04.04.2017. godine, U-I-4455/2015 od 04.04.2017. godine i dr. izrazio stajalište da samo u pojedinim specifičnim situacijama zakon može biti donesen u hitnom postupku. Međutim zakonodavac mora to činiti iznimno, samo kada za to postoje opravdani razlozi. "Nužno je pri tome - bez iznimke - relevantne razloge za donošenje zakona po hitnom postupku podrobno obrazložiti u prijedlogu samog zakona. Nije dostatno samo se pozvati na Poslovnik (...) ili potrebu hitnog postupka opravdati općim, neodređenim ili neuvjerljivim razlozima" (točka 8. Izvješća).

Primjenjujući ta načelna ustavnopravna stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske na predstojeći postupak donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (u daljnjem tekstu: ZID Zakona o komorama), ističemo da ne postoji nijedan opravdani razlog zbog kojega bi Vlada Republike Hrvatske, kao predlagateljica, za donošenje tog Zakona trebala zatražiti hitni postupak. Štoviše, nijedan opravdani razlog za hitni postupak ne bi postojao čak ni u situaciji kad bi taj Zakon bio upućen u parlamentarnu proceduru pod oznakom P.Z.E. (zakoni koji se usklađuju s pravom Europske unije), što ovdje nije slučaj.

Naime, u Obrascu prethodne procjene ZID-a Zakona o komorama izrijekom je utvrđeno da se "izravni učinci na uvjete za poslovanje poduzetnika koji obavljaju djelatnost građenja mogu ocijeniti neznatnim", da je "neznatan broj subjekata na koje olakšanje uvjeta poslovanja ima izravne učinke, slijedom čega se i izravni učinci na uvjete za poslovanje na tržištu mogu ocijeniti neznatnim", da izmjene "neće imati izravnih učinaka na tržišno natjecanje", "neće imati izravnih socijalnih učinaka", "neće imati izravnih učinaka na zaštitu okoliša" i "neće imati izravnih učinaka na zaštitu ljudskih prava", odnosno "neće imati učinke na male i srednje poduzetnike kroz administrativne troškove provedbe postupaka", niti će imati učinke "na tržišnu konkurenciju i konkurentnost unutarnjeg tržišta EU u smislu prepreka slobodi tržišne konkurencije".

Konačno, hitni postupak nikako se ne bi se mogao opravdati ni rokovima koji su određeni Zaključkom Vlade Republike Hrvatske o smanjenju broja agencija, zavoda, fondova, trgovačkih društava, instituta, zaklada i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, Klasa: 022-03/18-07/355, ur.broj: 50301-25/06-18-2 od 2. kolovoza 2018. godine. Naime, u točki 13. tablice koja je sastavni dio tog Zaključka planirano je da se Hrvatski zavod za prostorni razvoj pripoji Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, odnosno da nastavi rad u sastavu Ministarstva od 1. siječnja 2019. godine. Međutim, parlamentarna praksa jasno pokazuje da bi do 15. prosinca 2018. godine (do kada bi ZID Zakona o komorama trebao biti donesen) bilo dovoljno vremena za donošenje ne samo "običnog" zakona (kakav je ZID Zakona o komorama), već i za promjene samog Ustava Republike Hrvatske.

Nadalje iz gore citiranih dijelova Obrasca ne proizlazi da će se predloženim izmjenama Zakona postići mjere administrativnog učinaka, a obzirom da sam Obrazac predložene izmjene ocjenjuje kao nebitne ili zanemarive u svim aspektima procjene. Ovdje je bitno napomenuti da predmetna izmjena (navodno rasterećenje), nije predviđena niti Akcijskim planovima za administrativno rasterećenje gospodarstva iz siječnja 2017 i veljače 2018. godine, niti je u suradnji sa strukovnim komorama provedena bilo kakva analiza ili konzultacija temeljem koje bi mogao biti relevantno procijenjen učinak predložene izmjene.

Profesija voditelja građenja i voditelja radova je regulirana profesija i to iz sigurnosnog sektora sukladno odredbama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje. Navedeni status uzet je u obzir u Akcijskom planu za područje reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2016. godine do 2018. godine, a koji je prihvaćen odlukom Vlade Republike Hrvatske na sjednici održanoj 12. srpnja 2016. godine.

U navedenom Akcijskom planu upravo za ovlaštene voditelje gradnje navodi se:

„Temeljem evaluacije uvjeta za pristup i obavljanje profesije ovlaštenog voditelja građenja utvrđeno je da bi postojeće uvjete trebalo zadržati s obzirom da je riječ o profesiji koja može imati stvarne posljedice za javno zdravlje i sigurnost primatelja usluga.

Ovlašteni voditelj građenja obavlja poslove vođenja građenja kojima se osigurava da građevina u bilo kojoj fazi građenja ne predstavlja prijetnju za higijenu ili zdravlje i sigurnost radnika, korisnika ili susjeda te da je građevina izgrađena na način da tijekom svog trajanja ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu:

- mehaničku otpornost i stabilnost -posljedice neispunjavanja ovog zahtjeva mogu biti: rušenje cijele građevine ili nekog njezina dijela, velike deformacije u stupnju koji nije prihvatljiv, oštećenja na drugim dijelovima građevine kao rezultat velike deformacije nosive konstrukcije*
- sigurnost u slučaju požara - posljedice požara mogu biti velike deformacije, odnosno oštećenja na građevini tako da je njenim korisnicima onemogućena pravovremena evakuacija*
- sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe - posljedice neispunjavanja zahtjeva sigurnosti mogu biti: proklizavanje, pad, sudar, opekline, električni udari, ozljede od eksplozija i provale, a neosiguravanjem pristupačnosti onemogućuje se uporabljivost građevine od strane osoba smanjene pokretljivosti*
- higijena, zdravlje i okoliš -posljedice neispunjavanja ovog zahtjeva mogu biti: emisije opasnih tvari, hlapljivih organskih spojeva, opasnih čestica u zatvoreni i otvoreni prostor, ispuštanje opasnih tvari u pitku vodu, podzemne vode, površinske vode ili tlo, pogrešno ispuštanje otpadnih voda, pogrešno odlaganje otpada, prisutnost vlage u dijelovima ili površini unutar građevine...*
- zaštita od buke - ne postojanje zaštite od buke može onemogućiti spavanje, odmor i rad*
- gospodarenje energijom i očuvanje topline -povećana potrošnja energije negativno utječe na okoliš i klimu*
- održiva uporaba prirodnih izvora -primjenom materijala štetnih za zdravlje i okoliš onemogućuje se njihova ponovna uporaba ili mogućnost recikliranja građevine nakon uklanjanja.“*

Predmetni Akcijski plan za ovlaštene voditelje radova navodi:

„Temeljem evaluacije uvjeta za pristup i obavljanje profesije ovlaštenog voditelja radova utvrđeno je da bi postojeće uvjete trebalo zadržati s obzirom da je riječ o profesiji koja može imati stvarne posljedice za javno zdravlje i sigurnost primatelja usluga.

Ovlašteni voditelj radova obavlja poslove vođenja građevinskih i drugih radova: pripremnih, zemljanih, konstruktorskih, instalaterskih, završnih te ugradnje građevnih proizvoda, opreme ili postrojenja na način kojim se osigurava da izvođenje radova na građevini ne predstavlja prijetnju za higijenu ili zdravlje i sigurnost radnika, korisnika ili susjeda te da su radovi izvedeni na način da građevina tijekom svog trajanja ispunjava temeljne zahtjeve za građevinu:

- mehaničku otpornost i stabilnost -posljedice neispunjavanja ovog zahtjeva mogu biti: rušenje cijele građevine ili nekog njezina dijela, velike deformacije u stupnju koji nije prihvatljiv, oštećenja na drugim dijelovima građevine kao rezultat velike deformacije nosive konstrukcije*
- sigurnost u slučaju požara - posljedice požara mogu biti velike deformacije, odnosno oštećenja na građevini tako da je njenim korisnicima onemogućena pravovremena evakuacija*

- sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe -posljedice neispunjavanja zahtjeva sigurnosti mogu biti: proklizavanje, pad, sudar, opekline, električni udari, ozljede od eksplozija i provale, a neosiguravanjem pristupačnosti onemogućuje se uporabljivost građevine od strane osoba smanjene pokretljivosti.

-higijena, zdravlje i okoliš -posljedice neispunjavanja ovog zahtjeva mogu biti: emisije opasnih tvari, hlapljivih organskih spojeva, opasnih čestica u zatvoreni i otvoreni prostor, ispuštanje opasnih tvari u pitku vodu, podzemne vode, površinske vode ili tlo, pogrešno ispuštanje otpadnih voda, pogrešno odlaganje otpada, prisutnost vlage u dijelovima ili površini unutar građevine...

- zaštita od buke - ne postojanje zaštite od buke može onemogućiti spavanje, odmor i rad

- gospodarenje energijom i očuvanje topline -povećana potrošnja energije negativno utječe na okoliš i klimu

- održiva uporaba prirodnih izvora -primjenom materijala štetnih za zdravlje i okoliš onemogućuje se njihova ponovna uporaba ili mogućnost recikliranja građevine nakon uklanjanja.“

Slijedom navedenog, regulirana profesija bitna za sigurnost predloženom izmjenom izuzima se iz regulacije pa se uslijed eventualnih propusta u obavljanu profesije voditelja građenja i voditelja radova otvara i pitanje odgovornosti Republike Hrvatske, obzirom da je u svim ranijim aktima Republika Hrvatska istu ocijenila kao sigurnosno bitnom, da bi je iz posve neobjašnjivog razloga predloženom izmjenom podvrgnula deregulaciji.

Također, planirana izmjena zakona zahvaća samo obvezatnost upisa u imenik strukovnih komora, a pitanje stečenih prava već upisanih članova, pravo prvostupnika, utvrđivanje ovlaštenja (i kontrolu istih) ostavlja bez normativnih rješenja, uslijed čega dovodi u pitanje način primjene ostalih propisa kojima je normirana ova regulirana profesija. Takav nomotehnički pristup je neodrživ jer uvodi pravnu nesigurnost, a time i mogućnost raznih sporova, kako onih koji se odnose na prava osoba koja se već stekla status ovlaštenih voditelja građenja i voditelja radova, onih koji se tek školuju ili stječu iskustvo kako bi stekli taj status do sporova koji se odnose na javnu nabavu tih usluga i sporova koji su vezani uz samo obavljanje te regulirane djelatnosti.

Upravo iz navedenih razloga niti jedna od strukovnih komora ne podržava navedeni prijedlog izmjena, a razlozi za isto leže u činjenici da se predložene izmjene temelje na pogrešnim i necjelovitim informacijama Ministarstva, uslijed čega će s jedne strane efekt administrativnog rasterećenja biti nikakav ili neznatan a s druge strane izmjene će prouzročiti probleme za voditelje građenja/radova, poduzetnike, investitore odnosno naručitelje radova, kao i javnu sigurnost. Također predložena izmjena dovesti će do gubitka radnog odnosa većeg broja voditelja građenja/radova iz razloga jer se ukida obveza zapošljavanja istih od strane izvođača.

Kako bi što jasnije obrazložili stajalište strukovnih komora moramo istaknuti da su razlozi uključivanja voditelja građenja i voditelja radova/gradilišta u članstvo strukovnih komora bili slijedeći:

- izjednačavanje statusa sa projektantima i nadzornim inženjerima,
- propisivanje jasnih uvjeta za pristup toj reguliranoj profesiji i kontrola ispunjavanja istih, obzirom da je riječ o reguliranoj profesiji iz sigurnosnog sektora,
- jednakost i transparentnost pri obavljanju tih poslova,
- otvaranje novih radnih mjesta,
- osiguranje od profesionalne odgovornosti pod bitno povoljnijim uvjetima,

- ujednačavanje kvalifikacija stranih i domaćih državljana koji vode gradilište/radove u Republici Hrvatskoj.

Predloženim izmjenama poništiti bi se prethodno navedeni pozitivni efekti članstva voditelja građenja/radova u strukovnim komorama i time prouzročio „nered“ u ovu do sada dobru reguliranu profesiju i djelatnost građevinarstva uslijed čega smatramo da je potrebno predloženu izmjenu Zakona povući i organizirati prethodne konzultacije sa strukovnim komorama.

Ovdje navodimo kako su strukovne komore u velikom broju dobile podršku članstva, voditelja građenja i voditelja radova sve u svrhu protivljenja predloženim zakonskim izmjenama.

Nadamo se da ćete udovoljiti našem zahtjevu i povući iz zakonodavne procedure sporne planirane izmjene zakona, prvenstveno radi osiguravanja stručnog i sigurnog načina obavljanja predmetnih reguliranih profesija.

U očekivanju Vašeg odgovora bilježimo se s poštovanjem.

Predsjednica

Hrvatske komore arhitekata

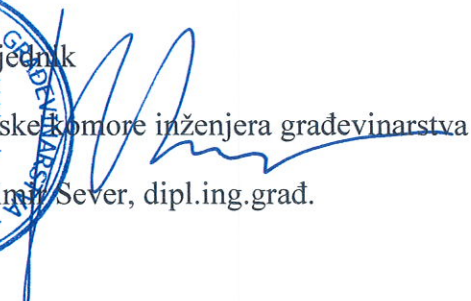

Željka Jurković, dipl.ing.arh.

Predsjednik

Hrvatske komore inženjera građevinarstva

Zvonimir Sever, dipl.ing.građ.

Predsjednik

Hrvatske komore inženjera strojarstva

Željko Dorić, dipl.ing.stroj.

Predsjednik

Hrvatske komore inženjera elektrotehnike

Živko Radović, dipl.ing.el.

O TOME OBAVIJEST:

1. MINISTARSTVO OBRANE
g. Damir Krsičević, Potpredsjednik Vlade RH i ministar
2. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
g. Davor Božinović, ministar
3. MINISTARSTVO UPRAVE
g. Lovro Kušćević, ministar
4. MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA
g. Darko Horvat, ministar
5. MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA
g. Marko Pavić, ministar